

Svenska Bankföreningen

2007-03-27

Näringsdepartementet
Att: Jöran Hägglund
103 33 Stockholm

Kopia till:
Finansdepartementet
Justitiedepartementet
Integrations- och
jämsköldhetsdepartementet
Finansinspektionen
Skatteverket
Konsumentverket
Kronofogdemyndigheten

Regelförenkling – förslag från Bankföreningen

Bankföreningen lämnar, i anledning av regeringens arbete med att ta fram underlag för en gemensam handlingsplan för regelförenklingar, följande förslag till regelförenklingsåtgärder. Förslagen omfattar både lagstiftning och reglering på föreskriftsnivå. Inledningsvis lämnas också vissa allmänna synpunkter avseende förenklingsarbetet.

Allmänt om regeringens och myndigheternas regelförenklingsarbete

De företag som i idag verkar inom det finansiella området i Sverige omfattas av en synnerligen stor administrativ regelbörda, framförallt i form av rapporterings- och uppgiftsskyldighet till diverse myndigheter. Detta leder till stora kostnader för dessa företag.

Regeringen har valt att sätta ett särskilt fokus på frågor om regelförenkling. Målet är att minska företagens administrativa kostnader till följd av statliga regelverk med minst 25 procent fram till 2010. Bankföreningen ser positivt på regeringens tydliga viljeinriktning i detta avseende. Det ligger också i linje med EU-kommissionens inriktning att minska företagens administrativa börda med anledning av lagstiftning beslutad inom EU.

Bankföreningen anser att det är viktigt att regeringen kraftfullt verkar för att en genomgång görs av regler som leder till en obefogad regelbörda för de finansiella företagen. Bankföreningen noterar att regeringen den 22 mars beslutat att ge Nutek i uppdrag att mäta finans- och försäkringslagstiftningen, vilket är positivt. Erfarenheter från andra länder av arbete med regelförenklingsåtgärder visar nämligen att på områden där mätningar genomförts är det lättare att förenkla regelverket genom tillgången till den detaljerade information som mätningarna ger.

Bankföreningen har noterat att myndigheternas redovisning av det regelförenklingsarbete som de avser att bedriva är mycket olika vad beträffar detaljeringsgraden. Ett gott exempel på en genomgripande analys är det underlag som lämnats till regeringen av Naturvårdsverket, som har anlitat en konsult för uppgiften. Enligt Bankföreningen bör allvarligt övervägas att i större omfattning avsätta resurser för konsulthjälp i arbetet. Erfarenheter från det arbete som tidigare initierats av regeringen ifråga om regelförenklingsåtgärder visar nämligen att det är ett tidskrävande och svårt arbete att få till stånd ändringar i förenklingsssyfte. Bankföreningen bistår naturligtvis gärna regeringen och myndigheterna med branschkunskap m.m. i förenklingsarbetet.

Nedan lämnar Bankföreningen förslag till regelförenklingsåtgärder. Bankföreningen vill dock särskilt peka på vikten av att få till stånd en harmoniserad reglering och tillsyn på EU-nivå för de finansiella företagen eftersom många av dessa bedriver verksamhet i flera EU-länder. Man bör också ha i minnet att våra svenska storbanker har Norden och Baltikum som sin hemmamarknad. Regelverket på det finansiella området bör därför i största möjliga utsträckning vara gemensamt i de nordiska och baltiska länderna. Detta gäller i synnerhet regelverket avseende rapportering och uppgiftslämnande till nationell tillsynsmyndighet. En sådan harmonisering skulle på sikt kunna leda till att bankerna kan tillämpa gemensamma IT-plattformar för gränsöverskridande inrapporterings- och uppgiftsändamål, vilket skulle medföra stora kostnadsbesparingar för dessa företag.

Vissa av nedanstående förenklingsförslag är av övergripande karaktär. Bankföreningen avser därför att, i förekommande fall, återkomma med mer genomarbetade förslag.

Förslag till regelförenklingsåtgärder

Förslag 1: Information till kunder och myndigheter bör kunna lämnas i elektronisk form.

Bakgrund: En stor kostnad för de finansiella företagen ligger i att den omfattande dokumentation som ska upprättas enligt olika regelverk i rapporterings- och informationssyfte, för att lämnas till olika myndigheter och/eller kunder, måste upprättas i pappersform. Inom ramen för det pågående regelförenklingsarbetet bör strävan vara att reglerna ändras så att uppgifter kan lämnas i elektronisk form, om de finansiella företagen finner detta lämpligt. Detta ska gälla all information som de finansiella företagen är skyldiga att lämna, oavsett vem informationen ska lämnas till, och bör avse olika former av reglering, oavsett om det är fråga om exempelvis konsumentskydds-, skatte- eller allmän civilrättslig lagstiftning. Det enda förbehåll mot att denna form av uppgiftslämnande ska kunna tillämpas bör vara att mottagaren inte har en elektronisk adress eller att mottagaren har meddelat att denne inte vill ha informationen i elektronisk form.

Finansdepartementet / Skatteverket

Förslag 2: Avskaffa rapporteringen till Skatteverket vid utlandsbetalningar.

Bakgrund: EU-kommissionen, Europeiska Centralbanken och de europeiska bankerna har under 2000-talet verkat för en inre marknad för betalningar - Single European Payments

Market (SEPA). Den gemensamma visionen är att en betalning ska fungera lika enkelt, snabbt och säkert gränsöverskridande inom EU som den i dag gör nationellt.

Redan år 2001 antogs EG-förordningen 2560/2001 om gränsöverskridande betalningar i euro. Det huvudsakliga syftet med reglerna är att en gränsöverskridande betalning i EUR inom EU inte får prissättas högre än en motsvarande nationell betalning. Svenska regeringen valde att utnyttja möjligheten att även inkludera SEK i denna förordning. För närvarande förhandlas i Europeiska Rådet och Parlamentet ett utkast till nytt direktiv för en fullständig och enhetlig reglering av betalningstjänster, gränsöverskridande inom EU och nationellt. I syftesbeskrivningen till EG-förordningen framgår att faktorer som hindrar ett automatiskt flöde av betalningar ska försvinna, t.ex. myndighetsrapportering.

Idag kräver Skatteverket, baserat på 12 kap. 1 § lagen (2001:1227) om självdeklaration och kontrolluppgifter, rapportering av betalningsorsak på både ankommande och avgående utlandsbetalningar på belopp över 150 000 SEK. För bankerna och bankernas kunder är rapporteringen till Skatteverket både besvärlig och kostsam. För betalningar inom EU anser Bankföreningen dessutom att rapporteringskravet strider mot syftena i den EU-lagstiftning som refereras till ovan. Bankföreningen har sedan flera år framfört till Skatteverket och Finansdepartementet önskemål enligt följande prioritetsordning:

1. Dessa rapporteringskrav ska tas bort i sin helhet
2. Betalningsorsak ska bara behöva anges på avgående betalningar
3. Beloppsgränsen för rapportering ska höjas från 150 000 SEK till 500 000 SEK för att harmonisera med den beloppsgräns som uppställs i EG-förordningen 2560/2001

Finansdepartementet / Finansinspektionen, Integrations- och jämställdhetsdepartementet / Konsumentverket

---

Förslag 3: Slopa kapitalkrav i juridisk person.

Bakgrund: Av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar framgår att banker med flera ska uppfylla de förpliktelser som följer av den lagen, dels på gruppnivå, dels i juridisk person. För koncerner med många dotterbolag är det mycket betungande att behöva leva upp till kapitaltäckningsregelverket i ett stort antal juridiska personer. Ett alternativ vore därför att man i en koncern enbart behöver tillämpa kapitaltäckningsregelverket på gruppnivå, vilket är fullt möjligt enligt EU:s nya kapitaltäckningsdirektiv (artikel 69). Här anges att medlemsstaterna får välja att inte tillämpa direktivets bestämmelser på dotterföretag till kreditinstitut, under förutsättning att vissa krav är uppfyllda. Ett utnyttjande av denna möjlighet till undantag i direktivet skulle i betydande omfattning minska bankkoncernernas regelbörda. Det skulle bland annat innebära att dessa inte skulle behöva ha IT-lösningar för beräkning av kapitalkrav i ett stort antal juridiska personer. Vidare skulle antalet rapporter som behöver tillskapas, stämmas av och därefter skickas till myndigheter minska avsevärt.

Förslag 4: Ta bort kravet på kvartalsvis pelare 3-information.

Bakgrund: I Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om offentliggörande av information om kapitalräkning och riskhantering (FFFS 2007:5) finns krav på att alla institut

som omfattas av de nya kapitalräkningsreglerna ska lämna s.k. pelare 3-information såväl för helår som kvartalsvis. Enligt det bakomliggande EU-direktivet krävs enbart att denna information ska lämnas en gång per år. Fler än 250 svenska finansiella företag drabbas av detta informationskrav, som går utöver vad som krävs enligt direktivet, och avviker från de krav som ställs i de närmaste konkurrentländerna. Kravet på kvartalsvis information är särskilt betungande för de många mindre företag som omfattas av föreskrifterna. För många av dessa medför kravet att finansiell information ska publiceras ytterligare två gånger per år, jämfört med nuvarande krav. Enligt Bankföreningens uppfattning bör därför Finansinspektionen ta bort kravet på kvartalsvis offentliggörande av kapitalräkningsinformation. Endast om det under de närmaste åren visar sig att flertalet länder inom EU kräver kvartalsvis information kan det finnas skäl att på nytt ta upp en diskussion om vilka krav som ska ställas på svenska finansiella företag i detta avseende.

Förslag 5: Se över, förtydliga och konsolidera Finansinspektionens föreskrifter.

Bakgrund: En översyn av Finansinspektionens samtliga föreskrifter bör företas i syfte att uppnå en förenkling av dessa regler och för att undanröja de tolkningsproblem som de i vissa fall i dagsläget ger upphov till. De föreskrifter som är obsoleta bör naturligtvis avlägsnas. Stora kostnadsbesparingar skulle göras om föreskrifterna, på sätt som nu görs med EU-direktiven, konsoliderades, så att varje förändring av en föreskrift infördes i ett och samma dokument, till undvikande av att flera föreskrifter måste konsulteras och läsas "korsvis".

De regler som de finansiella företagen har att följa återfinns främst i lagar, förordningar, föreskrifter och allmänna råd. I fråga om definitioner av begrepp o.d. i Finansinspektionens föreskrifter görs ofta hänvisningar till lagar, utan att den i det enskilda fallet aktuella definitionen uttryckligen återges i föreskriften. Även detta leder till att föreskrifterna i många fall är svår-förståeliga och till att flera regelverk ofta måste läsas samtidigt, vilket är tidskrävande. Bankföreningen efterlyser samlade och lätt överskådliga föreskrifter som innehåller alla relevanta definitioner och anvisningar som är relevanta för tolkningen av regeln. Definitioner i lagtext ska därför återfinnas i föreskrifter när dessa är av central betydelse för tolkningen av föreskriften.

I vissa fall utfärdar olika myndigheter regler och rekommendationer för de finansiella företagen på ett och samma område, vilket är ytterligare en faktor till att regelverket blir svåröverskådligt. Ett exempel på ett sådant område är konsumentkrediter, där både Konsumentverket och Finansinspektionen utfärdat allmänna råd (se Konsumentverkets allmänna råd om konsumentkrediter (KOV 2004:6) och Finansinspektionens allmänna råd om krediter i konsumentförhållanden (FFFS 2005:3)). Visserligen tar Finansinspektionens allmänna råd sikte på de företag som står under dess tillsyn, medan Konsumentverkets råd riktar sig till hela branschen. Detta kan motivera olika råd för olika aktörer. Vid de finansiella företagens revision av konsumentkreditavtal måste dock båda råden beaktas, vilket är otympligt. Det bör övervägas om inte myndigheters föreskrifter och allmänna råd, som rör samma huvudområde, i större utsträckning än idag kan sammanföras endast i en föreskrift eller ett allmänt råd.

Förslag 6: Överväg införandet av en ”inrapporteringsportal”.

Bakgrund: I Danmark har Byrådskomitéen tagit fram ett antal förslag i syfte att reducera administrationen inom redovisningsområdet. Ett av förslagen går ut på att inrätta en inrapporteringsportal dit företag enkelt och smidigt kan leverera information. Tanken är att olika myndigheter i Danmark ska kunna hämta den information det finns behov av från denna portal. Ett införande av en motsvarande portal för svenska företag skulle medföra en betydande minskning av administrationen. Det bör därför övervägas om detta kan vara en möjlig lösning även i Sverige i fråga om inrapportering av uppgifter för företag.

Förslag 7: Modernisera Finansinspektionens rapportmottagning.

Bakgrund: Finansinspektionens teknik för att ta emot bankernas rapporter är gammalmodig och bör moderniseras. Det finns exempelvis ett avrundningsproblem i systemen; i en omfattande rapport kan en enskild avrundning slå fel, men Finansinspektionens system klarar inte av att markera vilken post det är som felar, utan istället anges endast "Summa diff" med följd att rapporterande bank måste gå igenom samtliga poster i rapporten för att hitta felet. Detta är tidskrävande, och därmed kostsamt, och skulle undvikas om Finansinspektionen införde ett modernare system.

Förslag 8: Avskaffa kravet på lagring av fysiska avräkningsnotor.

Bakgrund: Enligt regler i 11:e kapitlet i Finansinspektionens föreskrifter om uppföranderegler på värdepappersmarknaden (FFFS 2002:7) ska avräkningsnota upprättas av säljaren under vissa förutsättningar och förvaras hos värdepappersföretaget under minst tio år. De krav som följer av dessa föreskrifter kräver stora personella resurser hos bankerna, vilket leder till stora kostnader för dessa. Kostnaderna uppkommer till stor del av att alla affärslappar ska lagras, signeras och av att dessa ska vara tidsstämplade. Detta krav finns i föreskrifterna, trots att lagring ändå sker med automatik i systemen - varje person som lägger in en aktieorder i systemet har ett unikt id som går att spåra och varje order får en tidsstämpel i systemet som också går att spåra. Alla samtal spelas vidare in på band och lagras. All behövlig information finns således lagrad i systemen, varför det är obehövligt att lagra även orderlapparna. Det aktuella kravet på lagring av avräkningsnotor bör således avskaffas.

Förslag 9: Avskaffa krav på att i vissa fall, vid identitetskontroller, inhämta vidimerad kopia av pass eller identitetshandling.

Bakgrund: I 9 § 3 st i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2005:8) och allmänna råd om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall återfinns regler om identitetskontroll av en kund i samband med att ett ärende handläggs utan kundens närvaro.

Om en kund är en utländsk juridisk person (t.ex. en bank), vars legala företrädare är en utländsk medborgare, ska en identitetskontroll utföras genom inhämtande av en vidimerad kopia av pass eller annan identitetshandling som visar medborgarskap. Detta krav medför stora besvär för bankerna i kontakter med utländska banker. I direktiv 2005/60/EG om åtgär-

der för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism ges lättnader i krav rörande identitetskontroll bl.a. i en banks relationer med annan bank, som lyder under reglering för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Under förutsättning att en utländsk bank lyder under motsvarande reglering när det gäller penningtvätt och terroristfinansiering är det mot denna bakgrund inte rimligt att en svensk bank ska vara tvungen att inhämta det underlag som nämns i bestämmelsen. Bankföreningens uppfattning är att det borde vara tillräckligt för en bank att uppfylla de andra krav rörande identitetskontroll som ställs i bestämmelsen. Således bör det specifika kravet om inhämtande av vidimerad kopia av pass eller identitetshandling utgå vid identitetskontroll när kunden är kreditinstitut eller finansiellt institut i tredje land som har antagit lagar mot penningtvätt och finansiering av terrorism, motsvarande de som gäller i Sverige.

Justitiedepartementet/Kronofogdemyndigheten

Förslag 10: Begränsa omfattningen av och tydliggör vilka uppgifter bankerna måste lämna till Kronofogdemyndigheten.

Bakgrund: I utsköningsbalken (UB) 4 kap. 15 § anges att: "Tredje man är skyldig att uppge huruvida gäldenären har fordran hos honom eller annat mellanhavande med honom som kan vara av betydelse för bedömning i vad mån gäldenären har utmättningsbar egendom, samt att ange den närmare beskaffenheten av mellanhavandet." Denna regels utformning innebär stora kostnader för de finansiella företagen, då varken bestämmelsen i sig eller dess förarbeten ger tillräckligt klara och tydliga riktlinjer i frågan hur långtgående dessa företags uppgiftsskyldighet är.

Enligt bankernas uppfattning kräver Kronofogdemyndigheten genomgående att få tillgång till fler och mer detaljerade uppgifter än bankerna anser att myndigheten har rätt till. Många av förfrågningarna kräver en omfattande utredning för att säkerställa att bankerna inte lämnar ut uppgifter i strid mot banksekretessen. Det inte ovanligt att bankens beslut ifrågasätts och måste förklaras/försvaras i olika omgångar. Bankernas hantering av denna typ av ärenden tar därför mycket tid i anspråk, vilket leder till stora kostnader för dessa företag. Sedan minst fyra år tillbaka pågår ett samarbete mellan bankerna och Kronofogdemyndigheten, där man strävar efter att utforma en gemensam standardblankett för dessa förfrågningar. Ännu har man inte lyckats formulera ett gemensamt förslag, vilket tydligt visar hur långt ifrån varandra parterna står i frågan. Reglerna bör på grund av det sagda ändras och utformas på ett sådant sätt att det tydligt framgår vilka uppgifter som bankerna lagligen kan lämna till myndigheten, utan att bryta mot banksekretessen. I dagsläget kräver Kronofogdemyndigheten att bankerna ska lämna information om en gäldenärs samtliga tillgodohavanden, oavsett storlek på gäldenärens skuld. För det fall Kronofogdemyndigheten, vid en förfrågan hos en bank om en gäldenärs tillgodohavanden m.m., angav hur stort skuldbelopp gäldenären har skulle banken kunna begränsa uppgiftslämnandet till vad som är nödvändigt för att täcka aktuella skulder. Detta skulle vara en fördel med avseende på både skyddet för sekretessbelagd information och den arbetsinsats som en förfrågan kräver.

En jämförelse kan i detta sammanhang göras med det uppgiftslämnande som sker från banker till polis- och åklagarmyndighet. Uppgiftslämnandet har förenklats betydligt sedan bestämmelsen i 1 kap. 11 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse trädde ikraft. Genom nämnda bestämmelse är det klart och tydligt uttalat i vilket skede ett kreditinstitut har skyl-

dighet att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden, utan att därmed bryta mot banksekretessen. Antalet förfrågningar har inte minskat, men det är betydligt enklare för den enskilde medarbetaren i en bank att hantera en förfrågan, vilket minskar den administrativa bördan kring dessa förfrågningar.

Förslag 11: Ge förmyndarna individuell rätt att företräda sitt omyndiga barn.

Bakgrund: Förmyndarnas kollektiva rätt att företräda det omyndiga barnet bör ersättas med en rätt för envar av dessa att helt på egen hand företräda barnet. Om en sådan generell ändring av regleringen inte anses möjlig, bör övervägas om den individuella företrädesrätten bör medges i vart fall vid vanligen förekommande rättshandlingar, såsom t.ex. vid banktransaktioner. En sådan ändring av reglerna skulle bereda väg för att göra tekniska IT-applikationer, som förmyndarna kan använda för egen räkning, också möjliga att använda vid förmyndarförvaltning. Den kollektiva företrädesrätten vållar vidare problem som bl.a. föranlett uppkomsten av s.k. förmyndarfullmakter, vars rättsverkningar fortfarande står oreglerade i lag. Den individuella företrädesrätten skulle kunna vara fakultativ, på samma sätt som ifråga om juridiska personer, dvs. i förmyndarfallet skulle förmyndarna själva kunna välja mellan kollektiv eller individuell rätt. En lösning av detta slag skulle minska de praktiska besvären för förmyndarna att gemensamt gå till banken eller att ställa ut fullmakter och enklare öppna möjligheten för rationella internetlösningar. För bankernas del skulle detta minska ekonomiska risker för obehöriga uttag.

Förslag 12: Ändra reglerna om sammanblandningsförbudet för förmyndare som är den omyndiges förälder.

Bakgrund: Sammanblandningsförbudet, såvitt avser medel tillhöriga förmyndare och barn i 12 kap. 6 § FB, bör lättas upp eftersom en sammanblandning ofta förekommer i praktiken. Om en förmyndare ska använda den omyndiges medel för att för dennes räkning göra ett inköp tar förmyndaren numera i regel inte ut kontanter för köpet. Istället överförs pengar från den omyndiges konto till förmyndarens eget konto, från vilket betalning sedan sker. Alternativt tar förmyndaren ut pengar från en uttagsautomat. Bestämmelsen bör istället vara så utformad att en sammanblandning av mer tillfällig karaktär blir möjlig. Om bestämmelsen redan nu kan anses ha en sådan innebörd, bör denna förtydligas. Viss skadeståndsrisk kan idag finnas för bankerna vid medverkan av överföringar från omyndigas konton till förmyndares dito. Denna risk skulle elimineras om regeln ändrades på sätt som anges ovan.

Förslag 13: Ge ställföreträdare rätt att företräda anhöriga i vissa ekonomiska angelägenheter.

Bakgrund: I slutbetänkandet av Utredningen om förmyndare, gode män och förvaltare (SOU 2004:112) återfinns förslag om att anhöriga ska ges behörighet i vissa ekonomiska angelägenheter för personer som har fyllt 18 år men som på grund av psykisk störning, sjukdom, skada eller liknande förhållanden uppenbart varaktigt saknar förmåga att ta hand om sina ekonomiska angelägenheter. Detta förslag bör snarast bli föremål för lagstiftning. Genom tillskapandet av ett ställföreträdarskap av detta slag minskar de risker bankerna i dag tar när anhöriga, utan legal behörighet, medges rätt att utföra transaktioner som bedöms vara till nytta för den anhörige.

Förslag 14: Ändra reglerna avseende lagakraftsprövningen av testamenten.

Bakgrund: Lagakraftsproblematiken kring testamenten skapar praktiska problem. Idag ankommer det på tredje man, t.ex. banker, att på egen hand ta ställning till om en delgivning av en bestyrkt kopia av testamentet skett med de legala arvingarna. (enligt 14 kap. 4 § ÄB och NJA 1980 s. 630). Sedan förutsätts tredje man, med hjälp av diariebevis från tingsrätten, avgöra lagakraftsfrågan (enligt 14 kap. 5 § ÄB).

Tingsrätterna bör av förenklingsskäl få till uppgift att, istället för att bara kontrollera måldariet för utfärdande av diariebevis, också göra en formell eller materiell prövning av om delgivningsförfarandet fullgjorts och i sådana fall - istället för diariebevis - utfärda lagakraftsbevis avseende testamentet. Dessa lagakraftsbevis skulle dock - möjligen utformad som en godtrosregel - kunna tillerkännas rättsverkningar endast i förhållande till tredje man och således inte ha någon rättsverkan i förhållandet mellan legala arvingar och testamentstagare. I det senare fallet skulle en noggrannare materiell prövning fortfarande kunna ske inom ramen för en klanderprocess. I resurshänseende torde detta inte skapa några problem för tingsrätterna, eftersom den personal som utfärdar diariebevis måste antas också vara den personal som handlägger delgivningsärenden. Förslaget skulle underlätta bankernas hantering av ärenden som förutsätter att lagakraftsfrågan är utredd, vilket skulle leda till minskade kostnader för bankerna.

Förslag 15: Ersätt/komplettera i legitimationshänseende den inregistrerade bouppteckningen med ett registrerat intyg om dödsbodelägare (se även NJA 1928 s. 540).

Bakgrund: Sedan arvsbeskattningen och bouppteckningens fiskala betydelse avskaffats bör övervägas om inte också bouppteckningens legitimationsverkan i behörighetshänseende för dödsbodelägare skulle kunna ersättas, eller alternativt interimistiskt kompletteras, med ett förenklat förfarande. Från och med den tidpunkt då ett dödsfall sker fram till dess att en bouppteckning för den avlidne upprättats och inregistrerats hos Skatteverket har ett dödsbo praktiska problem att rättshandla för boets räkning. Detta beror på att dödsdelägarna (vilka enligt 18 kap. 1 § ÄB kollektivt företräder boet) under denna tid inte på ett för tredje man, t.ex. bankerna, helt tillförlitligt sätt kan påvisa vem eller vilka som ingår i dödsbodelägarkretsen. Banker ställs då inför situationer där de tvingas att godtyckligt pröva om betalningar, som sker utan förevisande av en inregistrerad bouppteckning eller annan tillförlitlig utredning om delägarekrets, är bindande eller inte. Många gånger sker betalningar genom bankernas försorg då med stöd av en nyttoprövning, där en bank försöker minska sin ekonomiska risk genom att bedöma att betalningen, även om den skulle ha varit obehörig, kan anses ha varit till gagn för boet. Detta innefattar viss risk för ogiltighetsinvändningar mot banken, med efterföljande krav på att ett belastat konto skall återställas. Det är på grund av detta av vikt att öka möjligheterna för dödsbodelägare att kunna visa behörighet när de rättshandlar med tredje man innan en bouppteckning upprättats och inregistrerats hos Skatteverket. Det bör därför övervägas om det skulle vara möjligt för dödsbodelägare att genom ett "delägarintyg" med legitimerande verkan då kunna rättshandla med tredje man för boets räkning.

Skatteverket utfärdar idag, i samband med ett dödsfall, ett dödsfallsintyg med släktutredning. Detta dokument, som grundar sig på uppgifter hämtade ur folkbokföringen, ger en förhållandevis säker utredning om förekomsten av efterlevande make/maka, barn, tidigare avliden make/maka m.m. Detta dödsfallsintyg skulle kunna kompletteras av den som senare också blir

bouppgivare i bouppteckningen. Denne skulle, med medverkan av två förrättningsmän, då kunna ge kompletterande uppgifter i frågan vilka andra delägare som eventuellt finns - utöver de som redovisats i Skatteverkets intyg, t.ex. avseende universella testamentstagare eller universella sekundosuccessorer. Även uppgifter om legala efterarvingar och legala arvingar (t. ex. föräldrar och syskon osv.) skulle kunna lämnas. En lösning av detta slag skulle väsentligt underlätta för dödsboet att på ett tidigt stadium kunna ta boet under sin förvaltning, utan de begränsningar i möjligheterna att rättshandla med tredje man som den nuvarande lagregleringen medför. Godtrosregeln i 18 kap. 4 § ÄB skulle mot bakgrund av det sagda - med tillskapande av ett förhållandevis enkelt "delägarintyg" - kunna ändras, i vart fall i vad avser förfoganden över dödsboets bankmedel.

Övrigt

Slutligen bör övervägas:

- att upphäva kravet på boendekalkyl vid bostadskreditgivning som återfinns i Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2005:3) om krediter i konsumentförhållanden
- att upphäva skyldigheten för kreditinstitut att lämna in alla uppdragsavtal till Finansinspektionen enligt 6 kap. 7 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse
- att införa lättnader rörande vandelsprovningen för de personer som förmedlar försäkringar

Bankföreningen vill slutligen återigen peka på vikten av en harmonisering av regelverket för de finansiella företagen inom Norden och de baltiska länderna, vilket på sikt skulle medföra stora kostnadsbesparingar för dessa företag.

Med vänlig hälsning

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Ulla Lundquist

Martina Irving Magnusson

Sändlista

Näringsdepartementet

Jöran Högglund
Ola Alterå
Elisabeth Kristensson

Finansdepartementet

Mats Odell
Dan Ericsson
Stefan Svanström
Peter Lindfelt
Göran Haag
Mats Wahlberg
Helene Wall
Niklas Ekstrand

Justitiedepartementet

Magnus Graner
Dag Mattson
Stefan Pärnhem

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Christer Hallerby
Emilia Högquist

Finansinspektionen

Gent Jansson
Suzanna Zeitoun

Skatteverket

Karl-Johan Onnermark

Konsumentverket

Ulrika Forsman

Kronofogdemyndigheten

Jonas Westberg

Näringslivets Regelnämnd

Jens Hedström